

Självständigt arbete, Påbyggnadskurs Krigsvetenskap (15 HP)

Författare: Oscar Wärnlund	Årskull: OUP 24–26
Lärosäte: Försvarshögskolan	
Handledare: Robin Sällström	
Antal ord: 10261	
Nekandet av Irans kärnvapenförmåga En teorikonsumerande fallstudie om ”Operation Rising Lion”	
<u>Abstract</u> <p>The geopolitical conflict and complex relationship between Israel and Iran have been widely recognized over the last decades. The reason behind the conflict is mainly because of Iran’s intensified and extended development of their nuclear capabilities which Israel considers as an existential threat. Therefore, on the 13th of June 2025, Israel executed their long planned air operation, “Operation Rising Lion”, with the objectives to disrupt the development and deny Iran further nuclear capabilities. The Israeli Air Force struck against various targets including Iranian military forces, civilians, infrastructure, system essentials and leadership. By applying John Warden’s “Five Rings Theory” and Robert Pape’s four coercive strategies in airpower, this study aims to deepen the understanding of Operation Rising Lion. Taking a theory-consuming approach, the study applies a structured analysis to examine key sequences and events during the operation, while using Warden and Pape’s theories as framework. The results show how Israel through precise target selection and parallel strikes could stop the continuous development of Iranian nuclear capabilities. Furthermore, the results also explain the importance of comprehension about these kinds of operations and why it’s relevant for officers in the Swedish Armed Forces.</p> <p><u>Nyckelord:</u> Femringsmodellen, Tvångsmaktsstrategi, Systemkollaps, Halshuggning, Parallella Attacker</p>	

Innehåll

1.	Inledning	4
1.1	Problemformulering.....	4
1.2	Syfte och frågeställning	4
1.3	Tidigare forskning.....	5
1.3.1	Irans avsikter med kärnvapen	5
1.3.2	Tvångsmakt och förnekande operationer	6
1.3.3	Halshuggning.....	8
1.3.4	Sammanfattning.....	8
1.4	Avgränsningar	9
2.	Teori.....	9
2.1.1	John Wardens Femringsmodell	10
2.1.1	Militära Styrkor	11
2.1.2	Civilbefolkning.....	11
2.1.3	Infrastruktur	11
2.1.4	Systemförutsättningar	12
2.1.5	Ledning.....	12
2.1.6	Parallella Attacker.....	12
2.2	Robert Papes tvångsmaktsstrategier	13
2.3	Val av teori	14
3.	Metod	14
3.1	Material	15
3.2	Källkritik	15
3.3	Forskningsetik	16
3.4	Operationalisering.....	17
4.	Analys	19
4.1	På vilket sätt slog Israel mot Irans militära styrkor?	19
4.2	På vilket sätt slog Israel mot Irans civilbefolkning och nyttjades eskaleringsstrategier av våld mot civilbefolkningen?.....	20
4.3	På vilket sätt slog Israel mot Irans infrastruktur?	21
4.4	På vilket sätt slog Israel mot Irans systemförutsättningar?	22
4.5	På vilket sätt slog Israel mot Irans ledning, ledningssystem, kommunikationsnät samt högt uppsatta eller uttalade ledare?	23
4.6	På vilket sätt slog Israel parallellt/simultant mot Irans ringar?	24

4.7 På vilket sätt begränsade Israel Irans handlingsfrihet och tvingades Iran till ett annat agerande?	24
5. Slutsatser	25
5.1 Diskussion	26
5.2 Vidare forskning	28
5.3 Relevans för Officersprofessionen	28
6. Källförteckning	30

1. Inledning

1.1 Problemformulering

Under de senaste decennierna har relationen mellan Iran och Israel utvecklats till en av de mest säkerhetspolitiskt viktiga och konfliktfyllda relationerna i Mellanöstern. Spänningen mellan staterna eskalerade ännu mer när Israel den 13:e Juni 2025 inledde "Operation Rising Lion", en offensiv mot Irans kärnvapenläggningar, ledarskikt och militära mål. Syftet med offensiven mot Iran var att förhindra dem från fortsatt utveckling av kärnvapen och begränsa dess ballistiska kapacitet (International Institute for Counter-Terrorism 2025). Operation Rising Lion kan därför förstås som ett exempel på militär tvångsmakt, vilket innebär att genom våld eller hot om våld påtvinga ett skifte i agerandet hos motståndaren till eget önskat beteende, eftersom syftet med operationen inte enbart var att förstöra kapacitet utan att även neka och avskräcka Iran från fortsatt kärnvapenutveckling. Trots omfattande forskning om kärnvapen, tvångsmakt och avskräckning har just samspelet mellan dessa fått begränsad uppmärksamhet. Därav, med denna bakgrund till hands, är det intressant att se i vilken utsträckning man kan identifiera tvångsmakt under Operation Rising Lion.

Israels offensiv mot Iran varade i tolv dagar och möjliggjordes bland annat genom effektiv och smart användning av luftmakt. Tack vare långräckviddiga vapen, högt tempo och hög precision kunde Israel snabbt slå ut delar av Irans luftvärnsnätverk och därmed operera med stor handlingsfrihet och låg risk. Operationen blev ett praktexempel på hur modern luftmakt kan användas för att uppnå strategiska effekter snabbt och på långt avstånd, utan att behöva genomföra en traditionell markoffensiv.

I och med denna lyckade luftoffensiv finns funderingar kring om traditionell luftmakt med tillhörande teorier fortfarande är applicerbara idag. Vid diskussioner av luftmakt nämns nästan alltid John Warden och Robert Pape med tillhörande teorier. Eftersom luftmakten anses vara den avgörande faktorn för det lyckade resultatet i operationen finns det intresse att applicera John Wardens och Robert Papes teorier på Operation Rising Lion, för att med hjälp av dessa förstå utfallet i operationen.

1.2 Syfte och frågeställning

Den här studien syftar till att bidra till den övergripande forskningen om förnekande operationer och tvångsmakt. Utöver det vill denna studie mer specifikt undersöka hur Operation Rising Lion kan förstås utifrån John Wardens femringsmodell samt Robert Papes teori om tvångsmakt.

Studiens inomvetenskapliga relevans utgörs av att fylla forskningsluckan om Operation Rising Lion. Eftersom Operation Rising Lion är en ny och modern konflikt finns begränsad forskning om operationen överlag, men också utifrån ett luftmaktsperspektiv vilket möjliggör detta bidrag. Den utomvetenskapliga relevansen kommer att utgöras av undersökningen av luftmaktsteoretiker med tillhörande teorier. Detta då studien kan bidra till en bredare förståelse utifrån två olika perspektiv hur klassisk luftmaktsteori kan återfinnas i nutida operationer och konflikter. Genom att skapa förståelse kring Operation Rising Lion utifrån Wardens femringsmodell och Papes teori om tvångsmakt så bidrar studien även till forskningen om Israels luftmaktsanvändning mot Iran och ökad förståelse för modern luftmaktsanvändning i nutida konflikter.

Studiens forskningsfråga är således: *Hur kan vi förstå Operation Rising Lion utifrån John Wardens femringsmodell och Robert Papes tvångsmaktsstrategier?*

1.3 Tidigare forskning

Detta avsnitt avser att belysa den tidigare forskning som är relevant för denna studie. Avsnittet kommer att delas in i två huvudsakliga ämnesområden för att belysa forskningens angreppssätt. Inledningsvis kommer den tidigare forskning som avhandlar Irans kärnvapenprogram att presenteras. Därefter kommer tidigare forskning kring fenomenet tvångsmakt och förnekande operationer att redogöras för. Vidare kommer tidigare forskning lyfta och förklara fenomenet ”Halshuggning” (Decapitation). Slutligen följer en kort sammanfattning av den tidigare forskning som presenterats.

1.3.1 Irans avsikter med kärnvapen

Ett av de centrala ämnena som tidigare forskning har berört är Iran och dess kärnvapenprogram. En kort bakgrund kring Irans historia med kärnkraft kan spåras tillbaka till 1950-talet där ”Atoms for peace” initiativet startades upp för att utvinna civil kärnkraft (Bluth 2025, s. 1–2). I april 1977 skrev sedan Iran och USA under en överenskommelse om att utbyta kärnteknik med varandra och samarbeta kring kärnsäkerhet. Bara några år senare, mitt under kriget mellan Iran och Irak 1984 öppnade Iran upp ”Isfahan kärntekniska centrum” (Kibaroglu 2007, s. 230, 235). Några år senare i början av 90-talet införde USA sanktioner då Iran intensifierade sina planer på att expandera syftet med kärnprogrammet. Anledningen till USA:s sanktioner mot Iran grundade sig i en oro kring kärnprogrammet men även över att allierade i Europa inte tog det på allvar. De allierade var inte villiga att upprätta en hårdare policy mot Iran, då bevisen

gentemot Irans planer att bygga kärnvapen var oanträffbara (Kibaroglu 2007, s. 237). Det visade sig i efterhand att planerna stämde.

Både Bluth och Kibaroglu delar bilden av att Iran sedan länge haft intentioner och vilja att utveckla kärnkraft. Kibaroglu hävdar att Irans önskan om att utveckla en fullt aktiv kärnkraft inte är något nytt (2007, s. 223) medan Bluth fortsatt förklarar att Irans bedrivande av kärnkapacitet har varit ett av de mest omtalade ämnena inom internationell säkerhet sedan 80-talet (2025, s. 2). Utifrån Israels perspektiv råder det på senare år alltså inte någon förvirring kring Irans intentioner med kärnprogrammet. Det beskrivs hur Israels premiärminister Netanyahu, som satt mandatperioderna 1996–1999, 2009–2021 samt mellan 2022 och nutid ska ha påpekat hur Irans f.d. president Ahmadinejad ofta talade om sin önskan om ett förstört Israel (Yaakov 2012, s. 2). Ahmadinejad uttalade år 2005: *“Israel must be wiped off the map. The Zionist regime is a decaying and crumbling tree that will fall with a storm.”* (Yaakov 2012, s.3). Flertalet ministrar och högt uppsatta generaler inom IDF (Israel Defence Force) delar samma bild som Netanyahu presenterat. Detta visar tydligt Irans förhållningssätt och förakt mot Israel under de senaste 20–30 åren.

Yaakov och Bluth beskriver därefter att Israel länge har varit tydliga gentemot Iran vad gäller kärnvapenprogram där ståndpunkten är att all iransk förmåga till kärnvapen är ohållbar och oförsvarbar (Bluth 2025, s 2). Yaakov fortsätter på samma spår som Bluth genom att förklara hur Israels f.d. flygvapenchef Eliezer Shkedi tidigare dragit samma slutsats. Shkedi krävde att Ahmadinejad inte fortsatt skulle få tillverka kärnvapen (Yaakov 2012, s. 3). Två år senare, 2010, bestämde Bahraíns statschef Kung Hamad bin Isa al-Khalifa träff med David Petraeus, USA:s befälhavare för centralkommandot. Al-Khalifa uppmanade USA att vidta åtgärder gentemot Irans kärnvapenprogram och hävdade att riskerna att låta Iran fortsätta med kärnvapenprogram är betydligt större än riskerna att ingripa mot programmet (Yaakov 2012, s. 5). Slutligen förklarar Yaakov att Israel under 2012 och Netanyahus ledning förberedde sig för enbart två saker – antingen komma överens med Iran om en kärnvapenreform eller att inleda ett militärt anfall mot Irans kärnanläggningar och infrastruktur för att på så sätt tvinga dem att lägga ner sitt kärnvapenprogram (Yaakov 2012, s. 2). Israel förberedde sig för att utföra en förnekande operation.

1.3.2 Tvångsmakt och förnekande operationer

Förnekande operationer har varit en eftersträvanvärd operationskonst inom krigföring sedan lång tid tillbaka. Operation Rising Lion var ett tydligt fall av tvångsmakt och en förnekande

operation. Tvångsmakt bygger på att aktörer genom våld eller genom hot om våld övertygar motståndaren om att ändra på sitt beteende medan förnekande operation innebär att neka motståndaren från att nyttja ett visst handlingsalternativ (Ångström 2015, s. 48, 154). Flera olika forskare har tidigare försökt att förklara, definiera och skapa teorier om tvångsmakt. Däribland Thomas Schelling och Robert Pape, varav den sistnämndas teori kommer att avhandlas mer ingående i teoriavsnittet.

Den förstnämnde, Thomas Schelling, introducerar begreppet ”tvång” (compellence) i sitt verk *”Arms and Influence”*. Schelling definierar begreppet tvång som en hotfull handling som syftar till att få motståndaren att utföra en önskad handling, snarare än att avstå från en handling. Han lyfter den amerikanska blockaden under Kubakrisen som ett historiskt exempel på denna typ av tvång, där USA tvingade Sovjetunionen genom en aktiv handling att dra tillbaka sina kärnvapenrobotar (2020, s. xi). Quincy Wright har tidigare vidrört konceptet tvångsmakt. Han talade om begreppet ”nuisance value” (obehagsvärde) i sitt verk *”Study of War”*, vilket Wright menar var ett hjälpmedel till diplomati för en hänsynslöst styrande (1942, s. 319). Även Schelling betraktade Wrights begrepp som en föregångare men ansåg själv att det krävdes en starkare och mer precis term och myntade just därför begreppet ”compellence” (2020, s. 33). En vanlig missuppfattning är att avskräckning (deterrence) och tvång (compellence) är samma sak. Fowler lyfter i sin artikel att till skillnad från avskräckning som är en förebyggande metod försöker tvång att framtvinga ett agerande från motparten (2021, s. 255). Jämfört med konventionell krigföring anses tvångsmakt generellt vara ett kostnadseffektivt alternativ för att hantera en motvillig motståndare. Dekker lyfter precis som Fowler att tvång inte syftar till att förintna en stat utan enbart tvinga den att göra som man vill (2010, s. 450).

Debatten kring tvång har under en längre tid varit tvärsidig. Å ena sidan beskrivs det hur tvång, eftersom det inte kräver territoriell kontroll över motståndaren, kan uppnås med enbart luftmakt, vilket har visat sig haft god verkan genom kostnadseffektiva och lågriskoperationer (Dekker 2010, s. 450). Å andra sidan visar tidigare studier som gjorts om tvångsmakt och tvång hur det tydligt framgår att militära beslutsfattare i västvärlden i allmänhet har dålig förståelse för militärt tvång och hur detta verktyg på effektivt sätt kan nyttjas (Jakobsen 2011, s. 154). Ett exempel som Jakobsen lyfter var NATO-ingripandet i Kosovo 1999, där en luftkampanj initierades med tron om att serbiska presidenten Milosevic skulle vika sig inom bara några dagar. Det slutade i stället i en utdragen 78-dagarskonflikt med mer omfattande bombning än tidigare förutspått (2011, s. 154). Därav finns det en gemensam standpunkt bland ”tvångsmakts-

teoretiker” som hävdar att anledningen till misslyckade tvångsoperationer (likt Kosovo 1999) är det faktum att tvång är ett svårt och avancerat verktyg att använda (Jakobsen 2011, s. 154).

1.3.3 Halshuggning

Halshuggning är en vanligt förekommande taktik, framtagen för att bekämpa eller neutralisera ledningen inom en organisation (Price 2015, s. 261). Det innebär i princip att man avskiljer ledningen (huvudet) från organisationen (kroppen) vilket i teorin ska leda till att organisationen kollapsar. Price lyfter två kriterier för att halshuggning ska vara framgångsrikt där det första kriteriet beskriver hur ledaren/ledningen behöver vara av stor vikt för organisationens framgång. Skulle så inte vara fallet, då finns det ingen anledning att förvänta sig en nedgång i den organisatoriska prestationen vid ett ledarbortfall. Det andra kriteriet som lyfts är att efterträddandet av ledaren/ledningen behöver vara komplicerat. Det vill säga att det inte finns någon tydlig eller självklar successionsordning. Genom en lättillgänglig ny ledning för organisationen kommer fördelarna med att angripa ledningen inte överstiga kostnaden (Price 2015, s. 262). Fowler lyfter även i sin artikel hur förstörelse av ledningscentraler och kommunikationsnät kan avskilja ledningen från organisationen samt hur elektronisk störning eller cyberattacker kan vara lika effektivt om än temporärt (2021, s. 262).

Trots dessa framgångsfaktorer har angrepp riktade mot ledningen varit ineffektiva just när det kommer till religiösa eller separatistgrupper. Detta för att en ny ledning snabbt finns att tillgå (Jordan 2019, s. 181). Avslutningsvis lyfter även Patrick Johnston tre olika anledningar till att halshuggning inte fungerar. Dessa är *organisatorisk hållbarhet*, *martyrskap* och *oavsiktlig decentralisering* (2012, s. 50). Han menar på att man underskattar den organisatoriska hållbarheten och en organisations resiliens mot påtryckningar och angrepp. Därefter menar han att fenomenet martyrskap försvårar halshuggningen av organisationen. Detta då det ofta ökar det allmänna stödet för organisationen och kan leda till hämndattacker. Slutligen menar han det finns stor risk för oavsiktlig decentralisering när organisation genom halshuggning blir mindre hierarkisk och strukturerad. Detta förutsatt att organisationen splittras till mindre underorganisationer för att kunna överleva även när kärnan blivit neutraliserad (Johnston 2012, s. 51–53).

1.3.4 Sammanfattning

Sammanfattningsvis kan det konstateras att tidigare forskning lyfter tre olika fenomen som kan knytas till Operation Rising Lion samt Warden och Pape. Tidigare forskning har inledningsvis lyft ambitionerna och intentionerna kring Irans kärnvapen i en historisk kontext. Det hjälper oss

att förstå relationen mellan Iran och Israel. Därefter har tidigare forskning avhandlat konceptet och redogjort för debatten kring tvångsmakt, för att slutligen diskutera fenomenet halshuggning, vilket påvisat att det ”simpla” konceptet halshuggning (skilja ledningen från organisationen) visat sig vara mer komplicerat än vad det beskrivs som.

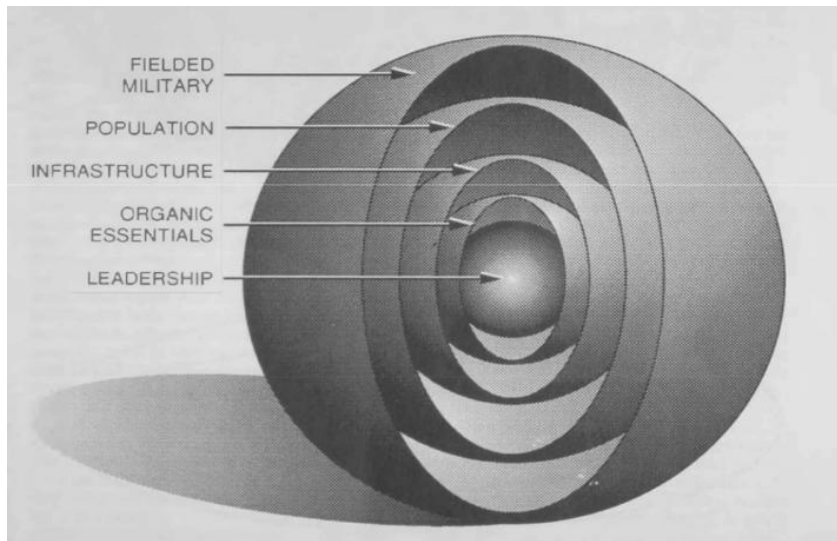
1.4 Avgränsningar

Studien kommer att avgränsas till tidsperioden 13:e Juni 2025 till 24:e Juni 2025 vilket är den faktiska tidsperioden som hela Operation Rising Lion varade under, början till slut. Utöver dessa tolv dagar kommer inga avgränsningar i tid att göras och kommer därför inte heller medföra några konsekvenser eller begränsningar för studien i just i tid. Avgränsningarna i rum kommer att innefatta Iran som stat för att det är just bekämpningen i Iran som är intressant för denna studie. Vidare kommer John Wardens teori att avgränsas till ”*Fienden som ett system/Femringsmodellen*” och Robert Papes teori att avgränsas till hans strategier om tvångsmakt. Detta eftersom då båda teoretikerna har andra teorier som berör mer än bara luftmaktsanvändandet utifrån femringsmodellen och strategier om tvångsmakt. Eftersom studien fokuserar på att undersöka hur vi kan förstå utfallet i operationen är det centralt att enbart använda sig av dessa två teorier.

2. Teori

För denna studie har två teorier valts ut – John Wardens femringsmodell och Robert Papes tvångsmaktsteori. Syftet med att nyttja två teorier är att öka möjligheterna till en fördjupad förståelse och en mer omfattande analys av fallet. Inledningsvis i detta teorikapitel kommer Wardens teori presenteras för att därefter följas upp av en redogörelse kring Papes strategier om tvångsmakt. Slutligen följer motiveringar för valet av teorier.

2.1.1 John Wardens Femringsmodell

(Figur 1: Warden 1995, s. 47)

John Warden ger år 1988 ut sin bok ”The Air Campaign – Planning for combat” där han förklarar sin syn på hur genomföranden och planering av luftoperationer ska gå till. I boken introducerar Warden begreppet ”Center of gravity” (COG) som beskriver olika tyngdpunkter hos fienden, det vill säga punkter där fienden är som mest sårbar och där en attack har störst chans att bli avgörande (1988, s. 9). Dessa tyngdpunkter blir direkt avgörande i en aktörs förmåga att bedriva krig. Warden tog senare COG-konceptet vidare och lät det utgöra grunden för hans teori – Femringsmodellen. En grundläggande förutsättning för att kunna nyttja femringsmodellen är att man behöver betrakta fienden som ett system (Ångström 2015, s.162). Detta system är uppbyggt av fem ringar (skikt) där varje ring representerar unika förmågor och funktioner hos fiendeorganisationen. Dessa funktioner är *Militära styrkor*, *Civilbefolkning*, *Infrastruktur*, *Organisatoriska systemförutsättningar* och *Ledning* varav alla ingår i systemet och är ömsesidigt beroende av varandra (Fadok 1995, s. 27). Genom att angripa dessa olika funktioner, och främst ledningen, söker man efter att uppnå en *militärstrategisk paralyt* eller *systemkollaps* hos motståndaren. Det innebär (likt halshuggning i tidigare forskningsavsnittet) att få fiendeorganisationen att kollapsa genom att skilja ledningen (huvudet) från organisationen (kroppen). Just eftersom de olika skikten är ömsesidigt beroende av varandra menar John Warden på att man inte behöver angripa dem i kronologisk ordning – utifrån och in – utan kan angripas inifrån och ut. Trots att ledningsringen ses som den mest centrala enligt Wardens teori varierar de olika skikten i signifikans beroende på vilken situation organisationen befinner sig i. Fedorchak menar att utifrån Wardens teori, i situationer där ledningen inte kan påverkas direkt, kan riktade angrepp mot de övriga skikten ändå leda till påverkad krigföringsförmåga och påfrestningar för ledningen (2020, s.34). Även detta menar Warden möjliggör en potentiell

militärstrategisk paralys eller *systemkollaps* hos fienden, eftersom en avskild eller isolerad ledning i sin tur ska leda till en enkel bekämpning av de yttre ringarna (Ångström 2015, s.163).

2.1.1 Militära Styrkor

Den yttersta ringen i femringsmodellen utgörs av de *militära styrkorna*, tillika motståndarens militära förband. Trots att de militära styrkorna ofta uppfattas som den avgörande parten i en systemet menar Warden på att dem enbart är medel för att uppfylla ett större mål. Det i sin tur innebär att dess enda funktion är att hota fiendens inre ringar och samtidigt skydda motsvarande inom den egna organisationen (Warden 1995, s. 51). De militära styrkorna ses alltså inte som ett mål i sig själva, utan agerar som instrument och verktyg för organisationen att nyttja sig av (Olsen 2015, s. 109). Däremot kan det vara nödvändigt att slå mot fiendens militära styrkor för att i ett senare skede möjliggöra angrepp på de mer centrala skikten.

2.1.2 Civilbefolkning

Den näst yttersta ringen riktar sitt fokus mot *civilbefolkningen* som utgörs av just motståndarens civila befolkning och invånare i syfte bryta ner befolkningen och påverka dess resiliens. Warden menar på att det är svårt att etiskt motivera ett angrepp mot denna ring och även bortsett från etiska faktorer är det svårt att direkt angripa befolkningen (Warden 1995, s. 50). Detta eftersom andelen civila ofta är stor och i många fall, främst inom auktoritära regimer och totalitära stater, låter befolkningen sig lida stora förluster och skada innan de vänder sig mot den egna statens styre (Warden 1995, s. 50).

2.1.3 Infrastruktur

Den mittersta ringen omfattar fiendeorganisationens infrastruktur och kan enligt Warden definieras som fiendens möjligheter och förmåga till transporter och verksamhet i anslutning till och inom operationsområdet (Warden 1995, s. 50). I denna ring ingår därför vägar, broar, järnvägar, flygfält och hamnar, men också olika fabriker och industrier som är viktiga för fienden. Om infrastrukturen inte fungerar blir fienden snabbt sårbar för angrepp. Det som skiljer sig mellan denna detta skikt och nästkommande (systemförutsättningar) är att infrastrukturen besitter en högre grad av redundans och kräver mer påverkan för att uppnå effekt (Warden 1995, s. 50). Till denna ring kan även immateriella faktorer som olika myndigheter, rättsväsenden och tillräknas då de kan ha liknande och avledande effekter, precis som den fysiska infrastrukturen (Olsen 2015, s. 109).

2.1.4 Systemförutsättningar

Den näst innersta ringen lägger sitt fokus på nödvändiga systemförutsättningar, väsentliga anläggningar och andra former av tillgångar och verksamhet som krävs för att upprätthålla organisationens funktion. Dessa systembärande anläggningar behöver inte vara direkt kopplade till krig, men har ändå stora påverkningar och effekter på en organisations krigföringsförmåga (Warden 1995, s. 50). Exempel på dessa är oljeraffinaderier och elkraftverk som inte har direkt koppling till en organisations krigföringsförmåga, men som vid angrepp leder till problem för industriernas produktion eller transporter av vapen, ammunition, fordon och andra centrala och nödvändiga resurser. Detta skikt är av stor vikt för organisationen eftersom det är en förutsättning för övriga ringar att fortsätta verka (Olsen 2015, s.109). Warden menar på att angrepp och skada på detta skikt kan leda till systemkollaps eller ett försvårat tillstånd att bedriva krig ifrån (Warden 1995, s. 50).

2.1.5 Ledning

Den mest centrala ringen i femringsmodellen omfattar fiendeorganisationens ledningsstruktur. Den utgörs av personer eller system som möjliggör en beslutsfattningsförmåga kring hur organisationen ska bedriva sin verksamhet. Det kan vara en person som har stora mandat inom regeringen eller en befälhavare över militära styrkor. Detta är det enda skikt i systemet som kan ta komplexa och avgörande beslut för att hålla organisationen på rätt kurs, dirigera om organisationen eller leda den genom ett krig (Warden 1995, s.49). Genom angrepp på denna ring menar Warden att man kan uppnå militärstrategisk paralytiskt alternativt systemkollaps hos motståndaren, vilket i sin tur möjliggör seger när ledningsstrukturen inte längre kan verka. Däremot beskriver Warden hur det på senare tid har blivit alltmer komplicerat att avsätta, tillfångata eller avrätta organisationens ledare, vilket innebär att man i stället bör rikta in sig på ledningssystem och kommunikationsnät (Warden 1995, s. 49).

2.1.6 Parallella Attacker

Konceptet *Parallella Attacker* är inte ett eget skikt som innefattas i John Wardens femringsmodell, men som Warden ändå belyser som relevant att lyfta i samband med hans teori. Det innebär att man slår mot fiendens olika skikt samtidigt, till exempel angrepp mot viktiga knutpunkter (infrastruktur) och oljeraffinaderier (systemförutsättningar) simultant (Warden 1995, s. 54). Om angrepp riktas mot en ring i taget är chansen stor att fienden hinner reparera och åtgärda den skada som åsamkats. Om verkan i stället, genom parallella attacker, riktas mot

flera mål samtidigt ökar möjligheterna att uppnå militärstrategisk paralis och systemkollaps (Mets 1999, s. 59).

2.2 Robert Papes tvångsmaktsstrategier

I Robert Papes bok ”*Bombing to win*” utvecklas begreppet tvångsmakt och dess betydelse kopplat till luftarenan. I boken utvecklar Pape en teori vars mål är att beskriva framgångar respektive motgångar i samband med militär tvångsmakt i luftdomänen (Pape 1996, s. 9). Pape förklarar hur syftet med tvångsmakt är att tvinga fiendeorganisationen, mot deras vilja, att ändra på sitt agerande och i stället handla utifrån den egna statens vilja och önskat förhållningssätt. Detta menar Robert Pape sker genom att öka kostnaden i förhållande till nyttan för fienden, det vill säga att göra det så kostsamt för fienden att fortsätta handla på det sättet de själva vill att det inte längre är hållbart eller ger någon vinning (1996, s. 4, 16). Pape har med stöd av andra luftmaktsteoretiker tagit fram fyra olika strategier för utövandet av militär tvångsmakt i luftdomänen (1996, s. 57) och lyfter i samband med dessa fenomenet *luftöverlägsenhet* som en kritisk faktor för att de fyra strategierna ska kunna nyttjas optimalt (1996, s. 58). Luftöverlägsenhet innebär att de egna luftstridskrafterna överträffar motståndarens vilket möjliggör handlingsfrihet i lufrummet utan en begränsande inblandning från motståndaren (Fedorchak 2020, s. 10).

De fyra olika tvångsmaktstrategierna vid nyttjande av luftmakt som Pape identifierat är: *Bestraffande strategi*, *Riskstrategi*, *Dekapiterande strategi* och *Förnekande Strategi*. Den bestraffande strategin har som mål att orsaka så mycket skada som möjligt hos motståndarens civila part i syfte att påverka civilbefolkningen att göra uppror mot sitt eget styre. Detta med förhoppning om att lamslå samhällen och offentliga platser (Pape 1996, s. 55–56, 59). Riskstrategin är relativt lik den bestraffande strategin, men vill istället eskalera graden av våld och inte nödvändigtvis frekvensen av det. Syftet med detta är att skrämmas och varna för vad som komma ska. Pape menar på att om man inte förintar alla mål från första början, kommer de i slutändan att lämnas över på grund av rädsla (1996, s. 66). Den dekapiterande strategin har i fokus att slå ut motståndarens ledning, ledningssystem och kommunikationsnät för att isolera de stridande trupperna. Den bygger på, likt Wardens femringsmodell, antagandet om att ledningen är statens kärna (huvud) och inte kan fungera utan den (Pape 1996, s. 66). Den förnekande strategin har som mål att hindra motståndaren från att uppnå sina målsättningar och begränsa dess handlingsfrihet (Fedorchak 2020, s. 34). Det kan till exempel innebära förbekämpning och neutralisering av fiendens militära mål med syfte att kunna avancera med markstyrkor och ta kontroll över territorium. Dessa militära mål består av olika logistikkedjor,

industrier eller andra viktiga system som vid förstörelse får stor negativ effekt på fiendens rörlighet och uthållighet (Pape 1996, s. 69).

2.3 Val av teori

Som det ”tidigare forsknings-avsnittet” lyfter är tvångsmakt och halshuggning/dekapitering centrala delar som förekommit inom luftkrigföring, och kan även kopplas till denna studie. I denna fallstudie används de klassiska luftmaktsteorierna skapade av John Warden och Robert Pape för att analysera och förstå utfallet i Operation Rising Lion. Valet av dessa två teorier motiveras av dess centrala betydelse inom luftkrigföring och genom dess likheter kring hur luftmakt ska nyttjas. Valet av teorierna kan även understrykas genom att det är två teorier som behandlar två olika fenomen fast med liknande tematisering. Genom att kombinera dessa två teorier möjliggörs skapandet av ett teoretiskt ramverk och analysverktyg om som senare kommer att operationaliseras för att kunna genomföra analysen av Operation Rising Lion. Viktigt att poängtera är att dessa teoretiker med tillhörande teorier inte kommer att avhandlas separat utan kommer att sammanfogas till ett gemensamt analysverktyg. Anledningen till detta är att många faktorer mellan teorierna överlappar och är liknande till exempel halshuggning och systemkollaps genom att slå ut ledningen. Detta möjliggör även att kunna dra lärdomar av båda teorier som bidrar till förståelsen av utfallet i operationen.

3. Metod

Denna studie är en positivistisk kvalitativ teorikonsumerande ensfallsstudie där Operation Rising Lion är i fokus. Det innebär att det är fallet i sig som är i centrum och att man med hjälp av redan existerande teorier försöka förklara vad det var som hände i just det valda fallet (Esaiasson, Gilljam, Oscarsson, Towns & Wängnerud 2017, s.42). Källmaterialet är insamlat med fokus på att hitta empiri kring hur Israel anföll olika mål som kan kopplas till Wardens Femringsmodell eller Papes tvångsmaktsteori. Den insamlade empirin kommer därefter att bearbetas för att sedan dra slutsatser utifrån det uppvisade resultatet. Den metod som kommer nyttjas för att möjliggöra detta är metoden *dokumentstudie*. Denna metod innebär att studera olika former av dokument och texter för att kunna utvinna sann information om till exempel händelseförlopp eller tillvägagångssätt, och på det sättet bidra till den kvalitativa analysen (Esaiasson, Gilljam, Oscarsson, Sundell, Towns & Wängnerud 2024, s.304). Det är viktigt här att inte förväxla metoden *dokumentstudie* med metoden *textanalys* eftersom tolkningen av texten inte är i relevant utan enbart det objektiva och faktiska innehållet (Esaiasson m.fl., 2024, s.304). De två teorierna kommer att sedan operationaliseras till ett analysverktyg med

indikatorer och analysfrågor, för att sedan appliceras under analysen. I och med att detta är en teorikonsumerande enfallsstudie finns det å ena sidan inga ambitioner att generalisera resultaten (Esaiasson m.fl., 2017, s.89–90). Å andra sidan är möjligheten större att kunna granska en enfallsstudie noggrant och mer djupgående än en flerfallsstudie (Jensen & Sandström 2016, s. 50–51).

3.1 Material

För att kunna studera Operation Rising Lion har tolv olika källor använts, där samtliga presenterade källor består av öppna källor likt nyhetsartiklar, tidningar eller rapporter. Materialet har nyttjats för att kunna säkerställa händelseförlopp, ageranden och redogöra för Operation Rising Lion i stort. Majoriteten av dessa källor återberättar överskådligt händelseförloppet i operationen för att senare utgöra en empirisk grund för analysen. De källor som nyttjats är rapporter från "INSS" (Institute for National Security Studies), "JINSA" (Jewish Institute for National Security of America), "ISW" (Institute for the Study of War), "Govextra" och "Stimson". Dessa rapporter kompletteras upp med nyhetsartiklar från "New York Times" och "RealClearDefense", samt en tidskriftsartikel från "CE Noticias Financieras". Dessa olika källor kommer sedan att utvärderas utifrån Ädel-OST principen i syfte att diskutera tillförlitligheten hos dem.

3.2 Källkritik

När man ska bedöma hur sannolikt olika påståenden eller berättelser faktiskt är finns det fyra olika kriterier som bör vara uppfyllda. Dessa olika kriterier fungerar som regler och som man kan nyttja sig av vid källkritiska bedömningar. Dessa olika regler är *Äkthet*, *Oberoende*, *Samtidighet* och *Tendens* (Esaiasson m.fl., 2024, s. 135). *Äkthet* innebär, likt namnet, att källmaterialet faktiskt är äkta och att det producerats när det sägs ha gjort det, och av den person som anges stå bakom källan (Esaiasson m.fl., 2024, s. 138). *Oberoende* fokuserar på att fastställa källans oberoende karaktär. Det vill säga att avståndet mellan berättare och berättelse, möjligheterna att bekräfta berättelserna och berättarens grad av oberoende undersöks. (Esaiasson m.fl., 2024, s. 139). *Samtidighet* handlar om att källans innehåll och publicering eftersträvar att upprättas så snart som möjligt och i anslutning till händelsen i fråga (Esaiasson m.fl., 2024, s. 141). *Tendens* fokuserar på att undersöka om författaren är opartisk och rapporterar objektivt eller om denne tagit någon sida eller parti (Esaiasson m.fl., 2024, s. 142).

Majoriteten av de källor som blev presenterade i det föregående kapitlet (3.1 Material) uppfyller samtliga fyra källkriterier. Det finns däremot tre som sticker ut i dessa avseenden. Den första

källan JINSA, som är ett judiskt institut för amerikaner, bedömer jag kan ifrågasättas utifrån ett av de fyra källkritiska kriterierna, nämligen tendens. Eftersom JINSA rapporterar om Israel (som i första hand är en judisk stat) och Iran (som i första hand är en muslimsk stat) är det viktigt att säkerställa och ta i beaktning ifall JINSA skulle rapportera partiskt utifrån konflikten. Stimson och Govextra är två andra fall som sticker ut, och detta utifrån Äkthet, Oberoende och Tendens. Stimsons iranska författare säger att denne inte vill gå ut med namn på grund av konflikten och sin egen säkerhet, vilket också leder till ifrågasättande av oberoendet och tendensen av källan. Govextra är ett liknande fall där den israeliska källan hävdar att Israel själva bedriver nödvändiga och proportionerliga insatser mot Iran, till skillnad från Iran som bedriver urskillningslösa attacker mot den Israeliska befolkningen. Trots frågetecken kring dessa källor har informationen triangulerats med hjälp av andra källor, och på det sättet kunna säkerställa att informationen är oberoende och inte tendentiös. Därav bedöms dessa tre källor tillsammans med övriga som trovärdiga. Samtliga tolv källor visar även på en hög grad av samtidighet och äkthet, vilket också gör att de i slutändan bedöms som trovärdiga.

3.3 Forskningsetik

Då denna studie är en teorikonsumerande och bygger på sekundärkällor ser forskningsetiken annorlunda ut gentemot till exempel intervju- eller enkätstudier. I och med att det inte hanteras personuppgifter eller känslig information lägger inte denna studie sin tyngd vid integritet och samtycke, däremot mer vid källkritik och kritiskt tänkande då dokument och publicerad information ska avhandlas och analyseras. Esaiasson lyfter vikten av att vara *hederlig*, *systematisk* och *transparent* när det kommer till forskning (2024, s. 19). Hederligheten bygger på att inte fuska med eller manipulera olika data eller resultat, utan det är observationen av verkligheten som ska fälla avgörandet. Systematiken är ett användbart verktyg som hjälper oss att vara hederliga, eftersom det begränsar vår handlingsfrihet inom forskning och hjälper till vid beslutsfattning utifrån forskningsstrategiska kriterier. Esaiasson förklarar att transparensen går i god för hederlighet och systematik då forskningen i efterhand ska vara öppen för granskning och insyn (2024, s. 19). Då transparensen inom forskning är central spelar även sunt förnuft och opartiskhet vid materialinhämtning en stor roll för forskningsprocessen. Det innebär också korrekta referenser och hänvisningar till det material som hämtas in.

3.4 Operationalisering

För att kunna analysera och förklara utfallet i Operation Rising Lion kommer det först behövas att definiera vad som ska analyseras. Därför kommer de två teorierna, Wardens femringsmodell och Papes strategier för tvångsmakt, att operationaliseras till ett analysverktyg med syfte att konkret kunna analysera operationen och svara på forskningsfrågan. Syftet med detta är att omvandla variabler till mätbara indikatorer för att säkerställa validiteten, det vill säga att det som är avsett att mätas faktiskt också mäts. Denna analys kommer nyttja sig av öppna analysfrågor som formulerats utifrån de olika skikt och strategier som presenterats i teoriavsnittet, för att sedan kunna dra paralleller mellan just teorin och empirin. Inledningsvis kommer en operationalisering av John Wardens Femringsmodell och Robert Papes strategier om tvångsmakt att ske. Därefter sammanfogas teorierna till ett analysverktyg. Det sammanfogade analysverktyget kommer sedan att användas för att analysera Operation Rising Lion.

Sammanfogat Analysverktyg – Warden och Pape

Eftersom de båda teorierna har gemensamma nämnare och flertalet av dessa går in i varandra kommer ett sammanfogat analysverktyg baserat på de båda teorierna att presenteras. Det innebär att analysenheter som ligger nära kopplade till varandra kommer att svetsas samman till en gemensam analysenhet med ny indikator. Detta nya sammanfogade analysverktyg kommer sedan att nyttjas under analysen och till det har analysfrågor kopplat till Operation Rising Lion formulerats, som svaras på under analysen.

Det sammanfogade analysverktyget och operationaliseringen av detta ser ut enligt följande figur:

ANALYSFRÅGA	ANALYSENHET	INDIKATOR
<i>På vilket sätt slog Israel mot Irans militära styrkor?</i>	Militära Styrkor	Angrepp mot Irans militära styrkor. Alla typer av Vapengrenar, Fordon, Vapensystem eller Militär personal. (Ej Högt Uppsatta Ledare)
<i>På vilket sätt slog Israel mot Irans civilbefolkning och nyttjades eskaleringsstrategier av våld mot civilbefolkningen?</i>	Civilbefolkning Besträffande Strategi Riskstrategi	Angrepp mot civilbefolkningen i syfte att bryta ner folkets resiliens eller vända folket mot den egna staten. Detta genom frekventa angrepp eller eskalerande våld.
<i>På vilket sätt slog Israel mot Irans infrastruktur?</i>	Infrastruktur	Angrepp mot vägar, Broar, Järnvägar, Flygfält och Hamnar. Även angrepp mot Industrier och Fabriker.
<i>På vilket sätt slog Israel mot Irans systemförutsättningar?</i>	Systemförutsättningar	Angrepp mot Kraftverk, Elnät, Oljeraffinaderier, Vattennät, Ekonomi och Förnödenheter.
<i>På vilket sätt slog Israel mot Irans ledning, ledningssystem, kommunikationsnät samt högt uppsatta eller uttalade ledare?</i>	Ledning Dekapiterande Strategi.	Angrepp mot Ledningscentraler, Kommunikationsnät, Uttalade ledare, Befälhavare eller högt uppsatta politiker.
<i>På vilket sätt slog Israel parallellt/simultant mot Irans ringar?</i>	Parallella attacker	Angrepp som genomfördes parallellt och simultant mot flera av Irans ringar.

<i>På vilket sätt begränsade Israel Irans handlingsfrihet och tvingades Iran till ett annat agerande?</i>	Förnekande Strategi	Angrepp mot Iran som begränsade deras handlingsfrihet och tvingade fram ett skifte i deras agerande.
--	---------------------	--

(Figur 2: Operationalisering av det sammanfogade analysverktyget)

4. Analys

Analysen kommer inledningsvis att besvara samtliga analysfrågor utifrån den tidigare gjorda operationaliseringen av Warden och Papes teorier. Varje analysfråga kommer att ha en egen rubrik för att tydliggöra vilken analysfråga som svaras på. Slutligen följer en sammanfattning av resultatet.

4.1 På vilket sätt slog Israel mot Irans militära styrkor?

En av de främsta attackerna och mest lyckade attacker Israel utförde riktades mot Irans militära styrkor. Israel lyckades slå ut över 70% av Irans robotlavetter, samt att 50% av de robotar som direkt utgjorde hot mot Israel antingen neutraliserades eller förstördes (Hayman 2025, s.4). Redan tre dagar in i operationen (16:e Juni 2025) ska Israel ha förintat mer än 120 robotlavetter för Irans ballistiska robotar, vilket innefattade ungefär en tredjedel av Irans totala vapenarsenal. Till följd av detta ska Israel även ha uppnått luftöverlägsenhet i operationsområdet över Iran (JINSA 2025). För att ytterligare utöka sin luftöverlägsenhet slog Israel sedan ut fem AH-1 stridshelikoptrar vid en flygbas i Kermanshah (JINSA 2025).

Vidare bedrev Israel attacker mot Thar-Allahs säkerhetsstyrka, vars uppgift är att motverka och strida mot regimotståndare. Flertalet ur säkerhetsstyrkan ska ha dött i attacken men det är osäkert ifall det påverkat säkerhetsstyrkans organisation som helhet (Hayman 2025, s. 5). I linje med detta riktades även attacker mot brottsbekämpande myndigheter som stöttade den iranska regimen, vilket ledde till flertalet dödsfall bland interna säkerhetsofficerare och förstörda anläggningar och stabsplatser (Hayman 2025, s. 5)

IDF bekräftar att de under den 14:e Juni 2025 utfört attacker mot iranska underjordiska vapenanläggningar i västra Iran. Anläggningen ska ha förvarat både ballistiska robotar och kryssningsrobotar (Rezaei, Campa, Borens, Carl & Carter 2025, s. 5–6). Trots att attacken riktades mot vapenanläggningen var syftet med det att förintä vapensystemen, därför bedömer jag detta angrepp som riktat mot militära styrkorna. Israel utförde ytterligare en lyckad attack

mot en underjordisk anläggning i Kermanshah, innehållande robotar och robotlavetter (Rezaei m.fl., 2025, s. 13). I linje med detta skedde attacker även mot vapenanläggningar för ballistiska robotar i både Teheran och Markazi Provinsen, varav attacken i Teheran begränsade effektiv hantering av robotar och annan viktig utrustning (Rezaei m.fl., 2025, s. 6).

De israeliska angreppen mot Irans luftförsvaret och robotlavetter, vapenanläggningar, ballistiska robotar och Thar-Allahs säkerhetsstyrka visar på att Israels tydligt riktade angrepp mot de iranska styrkorna. Dessa angrepp tillät Israel därefter att avancera och rikta sina angrepp mot de inre ringarna i syfte att störta ledningen.

4.2 På vilket sätt slog Israel mot Irans civilbefolkning och nyttjades eskaleringsstrategier av våld mot civilbefolkningen?

Israel riktade en av sina attacker mot Evinfängelset i Teheran som håller ”oliktänkande” och regimotståndare tillfånga. Detta i syfte att få murarna kring fängelset att kollapsa för att i sin tur möjliggöra och främja en massrymning som senare skulle lägga en grund för revolution eller upplöpp. (Hayman 2025, s.5) Trots att detta inte är ett direkt angrepp på civilbefolkningen bedömer jag att detta är ett angrepp i syfte att vända befolkningen mot den iranska staten. Andra civila objekt som angreps under operationen var olika universitet i centrala Teheran. Dessa universitet bombades då det ska ha funnits olika ”vapenutvecklingsgrupper” som bedrivit olika processer med skapandet och utvecklandet av explosiva anordningar vid skolorna (CE Noticias Financieras English 2025). Trots att det bedrevs vapenverksamhet på skolan bedömer jag attacken som ytterligare ett angrepp mot civilbefolkningen.

Israel slog mot IRIB (Islamic Republic of Iran Broadcasting) vilket är en iransk radiostation i Teheran (JINSA 2025) med statligt monopol för television och radio, och är bland de största medieföretagen i Mellanöstern. De har alltså stort inflytande på vilken information som sänds alternativt inte sänds ut till civilbefolkningen. Utöver att sprida propaganda och desinformation nyttjade sig iranska styrkor av IRIB för att främja och bedriva militära operationer under ”civil flagg” (Plopsky 2025). Trots att detta inte heller är ett direkt angrepp av Israel mot Irans civilbefolkning menar jag att påverkan på civilbefolkningen blir stor och kan därför ses som ett angrepp mot dem. Likt detta lyckades Israel att hacka och avbryta Iranska TV-sändningar för att i stället sända protestvideos och meddelanden som uppmanade den Iranska befolkningen att göra uppror och demonstrera mot den iranska regimen (JINSA 2025). Här finns återigen tydliga indikatorer på angreppet och syftet med det är klart, att vända civilbefolkningen mot det egna styret för att påverka det egna folkets försvarsvilja och resiliens gentemot Israel.

Utöver detta står Israel fast vid sitt engagemang och ståndpunkten som innefattar att inte angripa den iranska civilbefolkningen. De insisterar på att de utvalda och angripna målen endast och uteslutande var iranska militära anläggningar, infrastruktur och ledningsförmåga som hotade de israeliska styrkorna och möjliggjorde Irans fientliga agenda mot Israel (Govextra 2025). Därav förekommer inte heller eskalerande våld i någon utsträckning, eftersom målvalen aldrig varit civila objekt och det inte heller därför funnits något syfte att bestraffa civilbefolkningen på något sätt. Israel trycker även på att deras förhållnings- och tillvägagångssätt är en stark kontrast gentemot Irans tillvägagångssätt och attacker mot Israels civila befolkning. Israel hävdar alltså att Operation Rising Lion representerar en nödvändig och proportionerlig respons på ett aktivt och existerande hot från Iran (Govextra 2025).

Dessa beskrivna attacker mot fängelset, skolorna och radio- och mediastationerna är inga direkt riktade angrepp mot civilbefolkningen. Däremot bedömer jag att syftet med angreppen är att påverka civilbefolkningen till att vända sig mot sin egen regim, vilket gör att angreppen kan kopplas till syftet att slå mot civilbefolkningen, däremot inte i någon eskalerande skala.

4.3 På vilket sätt slog Israel mot Irans infrastruktur?

Operation Rising Lion var utformad och utförd på ett sätt med en huvudsaklig målsättning att neutralisera Irans militära infrastruktur som möjliggjorde dess kärnvapenprogram och förgöra den uppbyggda hotbilden som Iran lyckats bygga upp mot Israel (Govextra 2025). Därav angrep Israel Irans infrastruktur på många olika sätt och vid flertalet tillfällen. De riktade bland annat sina attacker mot den militära industrin och lyckades slå ut fabriker som tillverkade komponenter och viktiga delar för kärnkraftsprogrammet, i synnerhet centrifuger (Hayman 2025, s. 4). Israel lyckades att uppnå betydande skada på anrikningsanläggningar av uranium i bland annat Natanz och Fordow (Hayman 2025, s. 4). Anrikningsanläggningen i Natanz blev bombat i en sådan stor utsträckning att transportererna av centrifuger till olika skyddsrum i berget omöjliggjordes (CE Noticias Financieras English 2025). Dessutom utfördes även attacker mot Isfahan kärnforskningskomplex (Rezaei m.fl., 2025, s. 7). Komplexet innefattar flertalet funktioner som uranproduktion, urankonvertering, olika typer av bränsletillverkningsanläggningar och kärnreaktorer. Israel riktade attackerna och slog framgångsrikt mot uranproduktionen av samt urankonverteringen (Rezaei m.fl., 2025, s. 7).

Under operationens första dag, 13:e Juni, attackerade Israel en flygbas i Tabriz. Attackerna förstörde byggnader i anslutning till hangarerna och åsamkade även stor skada på taxibanan mellan hangarerna och startbanan (Rezaei m.fl., 2025, s. 9). Dessa attacker hade stor påverkan

och jag bedömer det som ett tydligt exempel på hur Israel angrep infrastrukturen för att begränsa Irans transportmöjligheter vilket i sin tur begränsar handlingsfriheten. Parchin komplexet var en annan militärbas som angreps, och visade sig vara ett viktigt angrepp mot basen då det förhindrade utvecklingen och nyttjandet av explosiva anordningar (CE Noticias Financieras English 2025). En fabrik som angreps av Israel var ”Farda Motors” i Boroujerd, vilket är en bilfabrik i Lorestan provinsen i västra Iran. Attacken ska ha orsakat omfattande skada på produktionslinjer och reservdelar men även färdiga fordon (Rezaei m.fl., 2025, s. 41). Det råder dock osäkerheter huruvida ”Farda Motors” hade anknytningar till iransk militärindustri eller någon annan militär enhet, men oavsett kvarstår det faktum att Israel angripit en fordonsindustri. Det bedömer jag är att betrakta som ett riktat angrepp mot infrastrukturen. Någon dag senare, 15:e Juni 2025, angreps byggnader och faciliteter kopplade till den iranska staten. De attackerade byggnaderna tillföll bland annat Irans huvudsakliga underrättelse och säkerhetstjänst MOIS (Ministry of Intelligence and Security), men även deras utrikesdepartement (Ministry of Foreign Affairs) i Teheran (JINSA 2025).

Samtliga av dessa angrepp som beskrevs här, alltifrån kärnreaktorer till flygbaser och olika fabriker, bedöms som tydlig påverkan mot infrastruktur i syfte att påverka och störa Irans transporter och verksamhet inom och i anslutning till operationsområdet. Samtidigt som det bidrog till Israels egen handlingsfrihet och rörelsefrihet.

4.4 På vilket sätt slog Israel mot Irans systemförutsättningar?

Den andra dagen, 14:e Juni 2025, utvidgade Israels sin omfattande operation till att börja angripa kritiska systemförutsättningar. De riktade sina angrepp mot oljeraffinaderier i Teheran uppföljt av ett angrepp mot en naturgasanläggning i anslutning till South Pars fältet i Bushehr provinsen. South Pars fältet är ett av världens största naturgasfält och är kritiskt för Irans inhemska energiförsörjning (Rezaei m.fl., 2025, s. 13–14). Efter detta riktade Israel ytterligare attacker mot ett annat raffinaderi, Fajr-e Jam, även detta i Bushehr provinsen. Detta raffinaderi utvinnet gas från ”South Pars” samt ”Kangan och Nars-fältet” och spelar en central roll för renandet av naturgaserna. Detta drabbar Irans elproduktion kraftigt då 90% av dess elektricitet genereras av gasdrivna kraftverk (Rezaei m.fl., 2025, s. 14). Dessutom ska Israel ha bedrivit bombanfall mot oljedepån Shahr-e Rey och oljeraffinaderiet Shahr-e Rey. Oljedepån Shahr-e Rey är central för Irans förvaring av olja och låter 8 miljoner liter olja dagligen transporteras från depån, samtidigt som kapaciteten tillåter att förvara 3 dagars oljeförsörjning för hela Teheran i depån (Fassihi 2025). Ytterligare systemförutsättningar som Israel angrep var två stora tungvattenreaktorer. IAEA (International Atomic Energy Agency) bekräftar att de två

tungvattenreaktorerna som angreps var Arak och Khondab. Den sistnämnda reaktorn var inaktiv vid attacken, men med denna reaktor i drift hade Iran kunnat producerat bränsle för att möjliggöra omvandling och utvinning av plutonium för produktion av kärnvapen (JINSA 2025)

Angreppen mot systemförutsättningarna resulterade inte bara i försämrade energiförsörjning och exportmöjligheter av bränslen och olja, utan representerade en israelisk eskalation av våld mot Iran och Teheran. Dessa angrepp är ofrånkomligt avsiktliga israeliska angrepp mot de iranska systemförutsättningarna då Israel vill uppnå en strategisk paralyt och eller systemkollaps hos Iran. Det eftersom oljan är av yttersta vikt för att få övriga funktioner och enheter i landet att fortsatt fungera. De olika angreppen mot naturgasanläggningarna, oljeraffinaderierna och tungvattenreaktorerna bedöms utan tvivel som riktade attacker i syfte att skapa militärstrategisk paralyt eller alternativt systemkollaps hos den iranska ledningen.

4.5 På vilket sätt slog Israel mot Irans ledning, ledningssystem, kommunikationsnät samt högt uppsatta eller uttalade ledare?

Israel genomförde flertalet lyckade attacker mot Irans ledning, ledningssystem och högt uppsatta ledare eller forskare (Stimson 2025). Hayman beskriver att Israel lyckades med ett antal ”nyckelelimineringar” (key eliminations) av högt uppsatta personer från Iran (2025, s. 3). Dessa inledningsvisa nyckelelimineringar under den första dagen, 13:e Juni 2025, innefattar bland annat:

Amir Ali Hajizadeh: Flyg- och rymdchef för det islamiska revolutionsgardet (IRGC) och ansvarig för Irans missilprogram över det senaste decenniet (Hayman, 2025, s. 3). *Gholam Ali Rashid*: Befälhavare över Khatam al- Anbiyas centralkommando och utsedd att leda alla Irans militära styrkor i krigstid, IRGC såväl som de iranska reguljära styrkorna, i ett angrepp mot Israel och USA (Hayman 2025, s. 3). Bara dagar efter Gholam Ali Rashids dödsfall dödades även hans efterträdare *Ali Shadmani*, under natten 16-17 Juni 2025, som tagit över Rashids arbetsuppgifter som stabschef (Plopsky 2025). *Mohammad Bagheri*: Befälhavare för Irans militär under fredstid och näst på tur i ordningen att ta ansvar över Irans styrkor vid händelse av, tidigare nämnda, Rashids bortgång eller tillfångatagande (Hayman 2025, s.3). *Hossein Salami*: Befälhavare över IRGC och ledare över Irans missilstyrkor och andra underställda chefer för dessa i bland annat Irak, Jemen och Libanon (Hayman 2025, s.3). Detta påvisar tydligt hur Israel angripit den iranska ledningen.

Utöver dessa fyra högt uppsatta personer dödades den 13:e Juni 2025 även Fereydoun Abassi, Mohammad Mehdi Tehranji och Abdolhamid Minuchehr. Abassi var f.d chef för AEOI

(Atomic Energy Organization of Iran), Tehranji var teoretisk fysiker och rektor för Islamiska Azad Universitetet i Teheran och Minuchehr var forskare inom kärnkraft (CE Noticias Financieras English 2025).

Efter Israels initiala angrepp mot ledningen som resulterade i dödsfall för ett 20-tal högt uppsatta militärer och forskare har de fortsatt att angripa olika ledningsfunktioner. Däribland har en handfull iranska underrättelsechefer och operationschefer också fallit offer för attackerna (JINSA 2025). Dessutom ska ett 20-tal militära ledningscentraler natten mellan 15–16 Juni 2026 ha förstörts av israeliska anfall (Plopsky 2025).

Detta påvisar tydligt hur Israel har riktat angrepp mot den iranska ledningsförmågan och ledningen i syfte att orsaka systemkollaps. Detta genom att skilja ledningsfunktionerna (huvudet) från organisationen (kroppen). Genom Israels lyckade attacker mot ledningen och uttalade ledningsfigurer har de inte bara plockat bort nyckelpersoner och delar av den stomme som funnits inom iransk ledning, utan även försämrat och strypt en stor inflytelsekanal för den islamska republiken (Rezaei m.fl., 2025, s. 1).

4.6 På vilket sätt slog Israel parallellt/simultant mot Irans ringar?

De parallella attacker som Israel bedrev mot Iran riktades främst emot militära styrkorna i kombination med infrastrukturen alternativt ledningscentralerna. Dessa bestod av samtidiga flyganfall mot flera olika måltyper. Exempel på detta är neutraliseringen av luftvärn och robotlavetter (Militära styrkor) för att i sin tur möjliggöra angrepp mot uttalade ledare och olika ledningscentraler (Ledning). De parallella attackerna som bedrevs fokuserade alltså i första hand till för att slå mot de militära trupperna, för att i sin tur möjliggöra angrepp mot infrastruktur och ledningen i syfte att orsaka en militärstrategisk paralyt eller systemkollaps hos Iran. Trots att de parallella attackerna ofta såg likadana ut och bedrevs på samma sätt mot liknande mål bedömer jag detta som tydliga exempel på hur konceptet parallella attacker nyttjades omfattande under Operation Rising Lion, att slå mot militära styrkor för att uppnå verkan mot de mer centrala ringarna.

4.7 På vilket sätt begränsade Israel Irans handlingsfrihet och tvingades Iran till ett annat agerande?

Eftersom Israel tidigt lyckades med att neutralisera stora delar av Irans luftförsvaret och radarstationer, slå ut ledningscentraler eller ledningskommandon och bekämpa flertalet högt uppsatta ledare och experter (Plopsky 2025) nekades Iran möjligheten att samla och koordinera ett kraftfullt försvar. Det påvisar begränsning av Irans handlingsfrihet från Israel. Israel

begränsade även Irans handlingsfrihet genom att slå ut förmåga både militärt och tekniskt, underminera Irans kontroll och interna säkerhet samt styra tempo och initiativet i konflikten. Det ledde till att Iran alltid blev tvungna att reagera på situationer i stället för att agera, vilket tydligt påvisar en begränsning av Israel mot Irans handlingsfrihet.

5. Slutsatser

Studiens forskningsfråga är: *Hur kan vi förstå Operation Rising Lion utifrån John Wardens femringsmodell och Robert Papes tvångsmaktsstrategier?*

Det finns många tydliga exempel under operationen där måluttag och angripna mål kan kopplas till de två teorierna. Utifrån den första analysenheten ”Militära Styrkor” kan jag se tydligt hur Israel frekvent angrep Irans militära mål och militära förmågor, för att på det sättet kunna uppnå egen handlingsfrihet och luftöverlägsenhet i och i anslutning till operationsområdet. Detta medger i sin tur att Israel fortsatt kunde bedriva Operation Rising Lion. Den andra analysenheten bestod av ”Civilbefolkning, Riskstrategi och Besträffande strategi” vilket inte förekom i någon större utsträckning under operationen. Precis som Warden hävdade är det svårt att etiskt motivera angrepp mot dessa och vilket förklarar den låga förekomsten av denna typ av angrepp. Utifrån den tredje analysenheten ”Infrastruktur” kan jag se att Israeliska angrepp mot dessa typer av mål var frekvent förekommande. Dessa typer av angrepp förhindrade den fortsatta Iranska kärnenergi- och kärnvapenutvecklingen, Irans handlingsfrihet och rörelsefrihet vilket gynnade Israel. Utifrån den fjärde analysenheten ”Systemförutsättningar” kan jag dra slutsatserna att angrepp mot olika systemförutsättningar också förekom i relativt stor utsträckning. De olika angreppen mot naturgasanläggningar, oljeraffinaderier och tungvattenreaktorer är tydliga försök av Israel till Iransk systemkollaps och militärstrategisk paralis. Den femte analysenheten bestående av angrepp mot ”Ledning” och ”Dekapiterande strategi” återkom flertalet gånger under Operation Rising Lion. Det framgick tydligt att Israel genom regelbundna angrepp mot den Iranska ledningsförmågan och högt uppsatta ledare strävade efter att uppnå en ”halshuggningseffekt” och systemkollaps hos den Iranska organisationen. Utifrån den sjätte och näst sista analysenheten ”Parallella attacker” kan jag dra slutsatserna att dessa ofta förekom under hela operationen och var viktiga för Israels fortsatta bekämpning. Genom parallella attacker kunde Israel neutralisera Irans försvar för att sedan slå mer på djupet mot infrastruktur eller mot ledningsförmågor, vilket inte hade varit möjligt utan parallella och simultana attacker. Utifrån den sjunde och sista analysenheten förnekande operationer kan jag också lösa ut att det förekom i ganska stor utsträckning. Då Israel styrde

tempot och hade initiativet i operationen tvingades Iran att agera på Israels aktioner istället för att själv välja agerande. Det visar på hur Israel ”tvingade” Iran att välja andra handlingsalternativ än vad de själva tänkt från början.

Denna analys har identifierat hur angrepp riktats mot olika mål under Operation Rising Lion och hur de kopplas till John Wardens femringsteori och Robert Papes tvångsmaktsstrategier. Trots den till stort sett lyckade operationen är det icke att förglömma det faktum att även en kapabel stat som Israel har begränsningar i sin egen förmåga. Israels hade tillräcklig förmåga för att angripa mot Irans militära styrkor på ett framgångsrikt sätt men krävde efter sina angrepp mot infrastruktur och ledning senare stöd och support från USA. Det medför även slutsatsen att taktiska framgångar inte automatiskt leder till en direkt strategisk framgång. Med detta i beaktning kan jag dra slutsatsen att Operation Rising Lion kan bidra till en grundläggande förståelse utifrån John Wardens femringsteori samt Robert Papes tvångsmaktsstrategier.

5.1 Diskussion

Resultatdiskussion

Syftet med denna studie var att täcka den existerande forskningsluckan och öka förståelsen kring Operation Rising Lion utifrån John Wardens femringsmodell och Robert Papes tvångsmaktstrategier. Genom analysen har Warden och Papes teorier etablerat en grund för resultat där dessa tillsammans uppfyller syftet med uppsatsen. Denna studie har alltså kommit fram till att utfallet i Operation Rising Lion kan bidra till en grundläggande förståelse utifrån John Wardens femringsmodell och Robert Papes tvångsmaktsstrategier. Analysen visar på hur Israels välorganiserade och utförda attacker mot olika Iranska mål ledde till framgångsrika fördröjningar och avbrott av Irans utvinning av kärnenergi och kärnvapenprogram. Det kan även konstateras att Israel genomförde anfall främst mot Irans militära styrkor, infrastruktur, dess ledare och olika ledningsförmågor. Detta eftersom Israel lade stor vikt vid neutralisering av Irans luftförsvaret för att sedan kunna nyttja den skapade ”luckan” av det neutraliserade luftförsvaret för att bedriva parallella attacker mot infrastrukturen och ledningen. Under operationen nyttjades bara luftstridskrafter och inga konventionella marktrupper. Däremot hade det pågått underrättelseoperationer mot Iran i flera år vilket inte angreppen och teorierna tar hänsyn till, men det är också någonting som påverkar utfallet i operationen. Man hade även kunnat avgränsa sig till att analysera operationen Wardens femringsmodell och enbart Papes nekande strategi-principer som består av strategisk interdiktion, operativ interdiktion och understöd till marktrupper. Det eftersom Pape hävdar att de tre förstnämnda strategierna

(bestraffande, risk, och dekapiterande) inte har visat sig vara framgångsrika (1996, s. 316). Pape menar alltså att endast nekande strategin är effektiv men i och med Operation Rising Lion som ren luftoperation ville jag kolla på tvång utifrån luftmakt och då var tvångsmaktsstrategierna mer relevanta.

Resultatet från analysen överensstämmer även med den tidigare forskning som presenterats. Först och främst belyste tidigare forskning Irans kärnvapenambitioner och försök till att bedriva kärnenergiverksamhet och tillverkning kärnvapen, men Israel känner ett existentiellt hot och agerar likt tidigare, vilket exemplifierar att den uppfattningen fortfarande existerar. Därefter lyfter tidigare forskning ”tvångsmakt och förnekande operationer” och svårigheter kring dessa, vilket också kan återfinnas i Operation Rising Lion. Slutligen lyfts fenomenet ”Halshuggning”, vilket likt tidigare forskning hävdar, visar sig varit svårt att bedriva effektivt under operationen i och med den snabba successionsordningen som Iran nyttjade vid ett ledarbortfall. Däremot, till skillnad från tidigare forskning, tar denna studie upp hur kombinationen mellan förnekande strategier och angrepp mot olika COG:s (Centres Of Gravities) bidrar till en förståelse kring Israels agerande och handlande under Operation Rising Lion, vilket åter belyser hur denna studie fyller den existerande forskningsluckan.

Metoddiskussion

Eftersom studiens ansats har varit *teorikonsumerande* har fokus varit på fallet i sig, det vill säga Operation Rising Lion. Därav har inte studien försökt att uppnå några generaliserbara upptäckter eller slutsatser, utan enbart försökt att bidra till förståelsen kring Operation Rising Lion. Metoden är vald i syfte att försöka åskådliggöra operationens utfall och bidra till förståelse kring operationen utifrån valda teorier. Uppsatsen har nyttjat metoden *dokumentstudier* och jag har det identifierat både fördelar och nackdelar med det metodologiska tillvägagångssättet. Fördelarna med metoden har varit att det funnits relativt mycket empiri att tillgå och att det varit lätt att triangulera empirin med andra källor. Nackdelarna med metoden har varit att det finns risk att man missar empiri då vissa dokument eller källor kan vara sekretessbelagda eller att man saknar åtkomst. Det finns även risk att förståelsen och tolkningen av operationen brister då primärkällor saknas eftersom all information inhämtats från sekundärkällor. Motiveringen till nyttandet av två teorier landar i att ge en uppsatsen en bredare analys av två olika klassiska luftmaktsteorier, även om likheter mellan dessa återfinns. Eftersom Operation Rising Lion kan ses som en förnekande operation redan från början utgjorde Robert Papes tvångsperspektiv en något ytligare förståelse för fallet medan John Wardens femringsteori möjliggjorde en djupare förståelse kring utfallet i operationen. Sammantaget

skulle det vara möjligt att de olika resultaten och slutsatserna som presenterats i studien vara något missvisande med anledning av vald metod och teori. Därför kräver detta ämne och fall fortsatt forskning för att vidare kunna studera slutsatserna.

5.2 Vidare forskning

Vidare forskning kopplat till denna studie skulle förslagsvis vara att bygga på Operation Rising Lion med Irans svarsoperation ”True Promise III” för att ställa dessa mot varandra. Operation Rising Lion är också en relativ ny operation då den bara är knappt ett år gammal. Man hade kunnat undersöka denna operation om ett tag igen med förhoppningsvis ny och mer omfattande empiri, eller undersökt det gedigna och omfattande underrättelse-arbetet som bedrevs i år innan själva operationen tog fart (Riboua 2025, s. 1). Annan intressant forskning som kan anknytas till konflikterna mellan Israel och Iran skulle kunna vara att göra en beskrivande forskningsstudie om hur relationen och det säkerhetspolitiska läget mellan länderna utvecklats sedan till exempel 1980-talet. Det hade också bidragit till en större förståelse för de nutida konflikter som bedrivs mellan länderna. Ett annat intressant forskningsperspektiv hade varit att undersöka i vilken utsträckning USA, som extern tredjepart, har påverkat relationerna och konflikterna mellan Israel och Iran. Teorimässigt kopplat till denna studie så känns det som att John Warden femringsmodell och Robert Papes tvångsmaktsstrategier skulle behöva uppdateras, vilket skulle möjliggöra en teoriskapande forskning baserat på klassiska luftmaktsteoretiker som är mer anpassade för en nutida kontext.

Övrig potentiell vidare forskning relaterad till denna studie skulle kunna vara att undersöka liknande kortvariga och effektiva luftoperationer, som till exempel ”sexdagarskriget” mellan Israel och Egypten eller NATO:s ”Operation Odyssey Dawn” i Libyen. Utifrån dessa operationer och konflikter hade man kunnat göra en jämförande studie med syftet att identifiera potentiella kausalsamband och framgångsfaktorer i konflikterna, och därigenom kunna uppnå resultat och slutsatser som är mer generaliserbara kopplat till de två teorierna.

5.3 Relevans för Officersprofessionen

Resultatet av denna studie bidrar till en övergripande förståelse kring hur klassiska luftmaktsteorier fortfarande är applicerbara och lämnar spår i nutida kontext. Studien har hjälpt till att undersöka hur klassiska luftmaktsteorier faktiskt kan hjälpa oss att förstå och se olika konflikter utifrån ett ”helikopterperspektiv” eller från andra synvinklar. För yrkesutövningen som officer är det även viktigt att ha en grundläggande förståelse och kunskap om nutida och relevanta konflikter, men också om olika teorier med bakgrund inom samtliga försvarsgrenar.

Oscar Wärnlund
OUP 24–26

För officerare är denna studie även intressant då den visar på hur luftmakt kan användas för att skapa snabb och strategisk påverkan hos motståndare, trots begränsade medel. Det är viktigt att ha den förståelsen inom officersyrket i Försvarsmakten att Sverige har begränsade resurser och därför krävs det att vi nyttjar dem på rätt sätt och prioriterar och väljer mål utifrån vad som ger störst effekt.

6. Källförteckning

Angstrom, J. & Widen, J. J. (2015) *Contemporary Military Theory: The dynamics of war*, s.48, 154, 162–163. 1st edition. [Online]. London: & New York: Routledge.

Bluth, C. (2025). *Operation Rising Lion and the Long War Over Iran's Nuclear Ambitions: History, Capabilities, and Strategic Consequences*.

https://www.academia.edu/129948399/Operation_Rising_Lion_and_the_Long_War_Over_Irans_Nuclear_Ambitions_History_Capabilities_and_Strategic_Consequences?email_work_card=interaction-paper (Hämtad 2026-03-23)

CE Noticias Financieras English. (2025). *Details of Operation Lion Rising: Israel's offensive against Iran that inflames the Middle East 2025*, English ed., Miami.

Dekker, W. M. (2010) The Complexity of Compellence: Revisiting the Causal Logic of Denial. *Comparative strategy*. [Online] 29 (5), 450–468. DOI: 10.1080/01495933.2010.510371

Esaiasson, P., Gilljam, M., Oscarsson, H., Towns, A., & Wängnerud, L. (2017). *Metodpraktikan: konsten att studera samhälle, individ och marknad (5:2 uppl.)*. Stockholm, Sverige: Wolters Kluwer.

Esaiasson, P., Gilljam, M., Oscarsson, H., Sundell, A., Towns, A., & Wängnerud, L. (2024). *Metodpraktikan: Konsten att studera människor, organisationer och samhällen (6:1 uppl.)*. Norstedts Juridik.

Fadok, D. S. (1995). *John Boyd and John Warden Air Power's Quest for Strategic Paralysis*. Air University Press.

Fassihi, F. (2025). *Two Major Energy Facilities in Tehran Hit in Israeli Strikes*. <https://www.nytimes.com/2025/06/14/world/middleeast/iran-israel-energy-facility-strikes-tehran.html> (Hämtad 2026-04-16)

Fedorchak, V. (2020). *Understanding Contemporary Airpower*. Oxford & New York: Routledge.

Fowler, M. (2021) Comparing compellence strategies. *Comparative strategy*. [Online] 40 (3), 254–267. DOI: 10.1080/01495933.2021.1912506

Oscar Wärnlund
OUP 24–26

Govextra (2025). *Strikes on Infrastructure – Military Installations Struck in Operation Rising Lion*. <https://govextra.gov.il/mda/rising-lion/rising-lion/strikes-on-infrastructure/> (Hämtad 2026-04-15)

Hayman, T. (2025) *Operation Rising Lion: Achievements, Open Questions, and Future Scenarios*. Institute for National Security Studies.

International Institute for Counter-Terrorism. (2025). *Operation Rising Lion: Q&A with ICT Experts*. <https://ict.org.il/operation-rising-lion-qa-with-ict-experts/> (Hämtad 2026-04-24)

Jakobsen, P. V. (2011) Pushing the Limits of Military Coercion Theory. *International studies perspectives*. [Online] 12 (2), 153–170. DOI: 10.1111/j.1528-3585.2011.00425.x

Jensen, T. & Sandström, J. (2016) *Fallstudier*. Upplaga 1:1. Lund: Studentlitteratur.

JINSA (2025). *Israel's Operation Rising Lion: 6/13/25 Update*. https://jinsa.org/jinsa_report/israels-operation-rising-lion-6-13-25-update/ (Hämtad 2026-04-23)

JINSA (2025). *Israel's Operation Rising Lion: 6/16/25 Update*. <https://jinsa.org/wp-content/uploads/2025/06/Operation-Rising-Lion-6-16-25-2.pdf> (Hämtad 2026-04-15)

JINSA (2025). *Israel's Operation Rising Lion: 6/17/25 Update*. <https://jinsa.org/wp-content/uploads/2025/06/Operation-Rising-Lion-06-17-25-5.pdf> (Hämtad 2026-04-15)

JINSA (2025). *Israel's Operation Rising Lion: 6/18/25 Update*. https://jinsa.org/jinsa_report/israels-operation-rising-lion-6-18-25-update/ (Hämtad 2026-04-15)

JINSA (2025). *Israel's Operation Rising Lion: 6/19/25 Update*. https://jinsa.org/jinsa_report/israels-operation-rising-lion-6-19-25-update/ (Hämtad 2026-04-15)

JINSA (2025). *Israel's Operation Rising Lion: 6/20/25 Update*. https://jinsa.org/jinsa_report/israels-operation-rising-lion-6-20-25-update/ (Hämtad 2026-04-15)

Johnston, P. B. (2012) Does Decapitation Work? Assessing the Effectiveness of Leadership Targeting in Counterinsurgency Campaigns. *International security*. [Online] 36 (4), 47–79. DOI: 10.1162/isec_a_00076

Oscar Wärnlund
OUP 24–26

Jordan, J. (2019) *Leadership Decapitation: Strategic Targeting of Terrorist Organizations*. 1st edition. [Online]. Redwood City: Stanford University Press.

Katz, Y. & Hendel, Y. (2012) *Israel Vs. Iran : The Shadow War*. 1st edition. Washington, D.C: Potomac Books.

Kibaroglu, M. (2007) Iran's nuclear ambitions from a historical perspective and the attitude of the West. *Middle Eastern studies*. [Online] 43 (2): s. 223–245. DOI: 10.1080/00263200601114083

Mets, D. R. (1999) *The air campaign : John Warden and the classical airpower theorists*. Rev. ed. Maxwell Air Force Base, Ala: Air University Press.

Olsen, J. A. (2015) *Airpower Reborn: The Strategic Concepts of John Warden and John Boyd*. 1st edition. La Vergne: Naval Institute Press.

Plopsky, G. (2025). *Rising Lion's Air Offensive*.

https://www.realcleardefense.com/articles/2026/03/17/rising_lions_air_offensive_1170911.html#google_vignette (Hämtad 2026-04-16)

Price, B. (2015). Evaluating the Effectiveness of Leadership Decapitation Tactics Against Terrorist Groups. I Ducheine, P., Schmitt, M., & Osinga, F. (2015) *Targeting: The Challenges of Modern Warfare*. 1st ed. 2015. The Hague: T.M.C. Asser Press.

Rezaei, B., Campa, K., Borens, A., Carl, N., & Carter, B. (2025). *Iran Update Special Report, June 14, 2025, Evening Edition*. Institute for the Study of War.

<https://understandingwar.org/research/middle-east/iran-update-special-report-june-14-2025-evening-edition/> (Hämtad 2026-04-14)

Riboua, Z. (2025). *How Israel's Operation Rising Lion Dismantled Iran from Within*. Hudson Institute. [https://s3.us-east-](https://s3.us-east-1.amazonaws.com/media.hudson.org/061325_Riboua_Rising_Lion_Memo.pdf)

[1.amazonaws.com/media.hudson.org/061325_Riboua_Rising_Lion_Memo.pdf](https://s3.us-east-1.amazonaws.com/media.hudson.org/061325_Riboua_Rising_Lion_Memo.pdf) (Hämtad 2026-04-22)

Schelling, T. C. & Slaughter, A.-M. (2020) *Arms and Influence*. 1st edition. [Online]. New Haven: Yale University Press.

Stimson (2025). *The Dawn of Operation 'Rising Lion': Unity and Fragility in Iran*.

<https://www.stimson.org/2025/the-dawn-of-operation-rising-lion-unity-and-fragility-in-iran/> (Hämtad 2026-04-15)

Oscar Wärnlund
OUP 24–26

Warden, J. (1988). *The air campaign – planning for combat*. National Defense University Press.

Warden, J. (1995). The enemy as a system. *Airpower Journal*, 4(1), s. 47-54

Wright, Q. (1942) *A study of war Vol. 2*. Chicago, Ill: University of Chicago press.